

FORMUJÚCE VPLYVY A ROZHODUJÚCE HLASY

Na koho slová dáme?

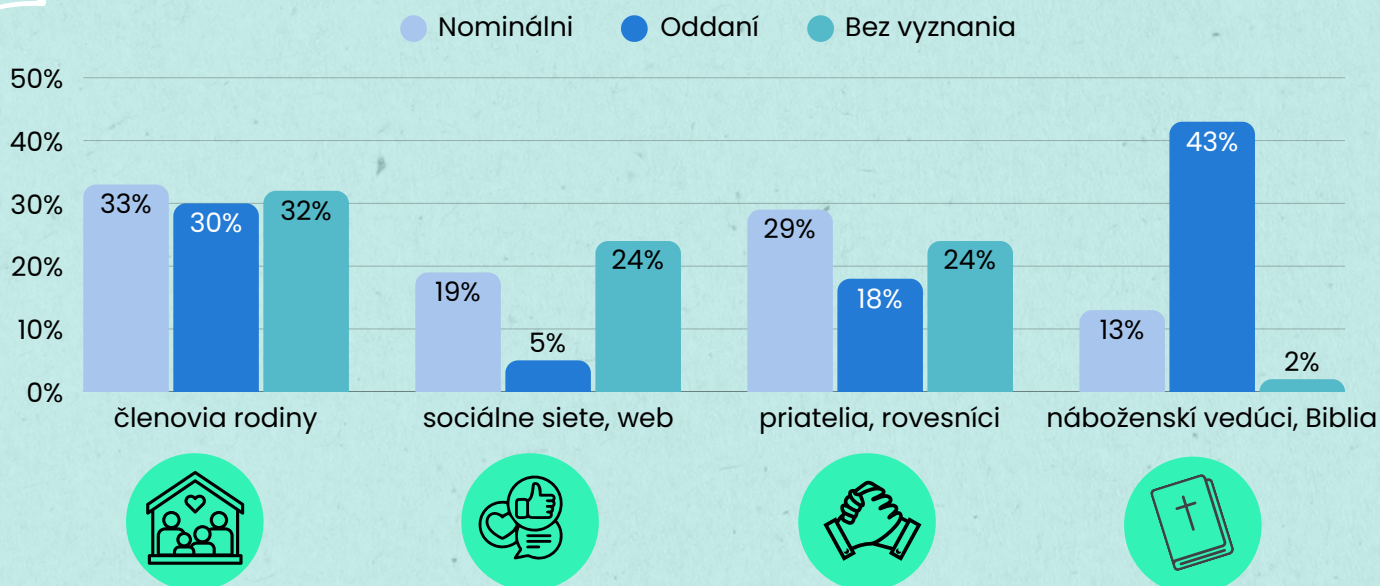
Teenagerstvo je obdobie vydobíjania si miesta pod slnkom. Mladý človek si začína formovať vlastné názory, ktoré často predostiera s veľkou intenzitou. Chce vyniknúť a zároveň zapadnúť. Miestami je proti všetkému, čo tvrdia rodičia – už len z princípu. Zároveň je však ako špongia: nasáva pohľady najbližších a neustále ich prehodnocuje. Vytvára si svetonázor – súbor zvnútornených presvedčení, ktoré si so sebou ponesie až do dospelosti.

Zmysel života

„Odkiaľ alebo od koho najviac čerpáš informácie alebo rady o zmysle života?“

- 1 členovia rodiny **32 %**
- 2 knihy, časopisy, TV, rádio, noviny **5 %**
- 3 náboženský vedúci, Biblia **21 %**
- 4 priatelia, rovesníci **24 %**
- 5 sociálne siete, web, YouTube **17 %**
- 6 učitelia, školskí poradcovia **1 %**

Keď sa na zdroj informácií o zmysle života pozrieme cez optiku viery, rodina zostáva stabilným základom pre všetkých (okolo **30 %**). Rozdiel však vidíme pri vplyve internetu a duchovného prostredia. U oddaných kresťanov je vplyv Biblie a vedúcich významný (**43 %**), zatiaľ čo sociálne siete ako zdroj kľúčových odpovedí sú veľmi nízko (**5 %**). U mladých bez vyznania je to práve naopak.

Morálka

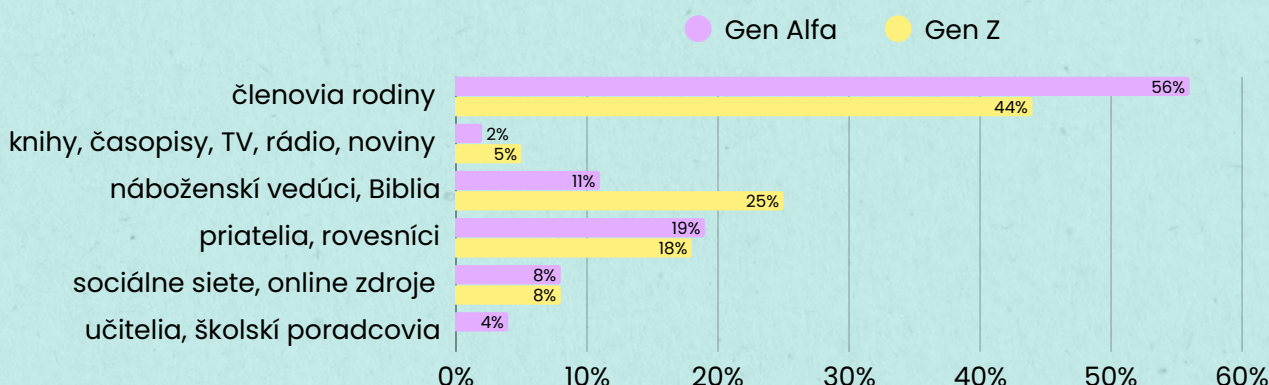
„Odkiaľ alebo od koho najviac čerpáš informácie alebo rady o tom, čo je správne a nesprávne?“

- 1 členovia rodiny **50 %**
- 2 knihy, časopisy, TV, rádio, noviny **3 %**
- 3 náboženský vedúci, Biblia **18 %**
- 4 priatelia, rovesníci **19 %**
- 5 sociálne siete, web, YouTube **8 %**
- 6 učitelia, školskí poradcovia **2 %**

Top 3

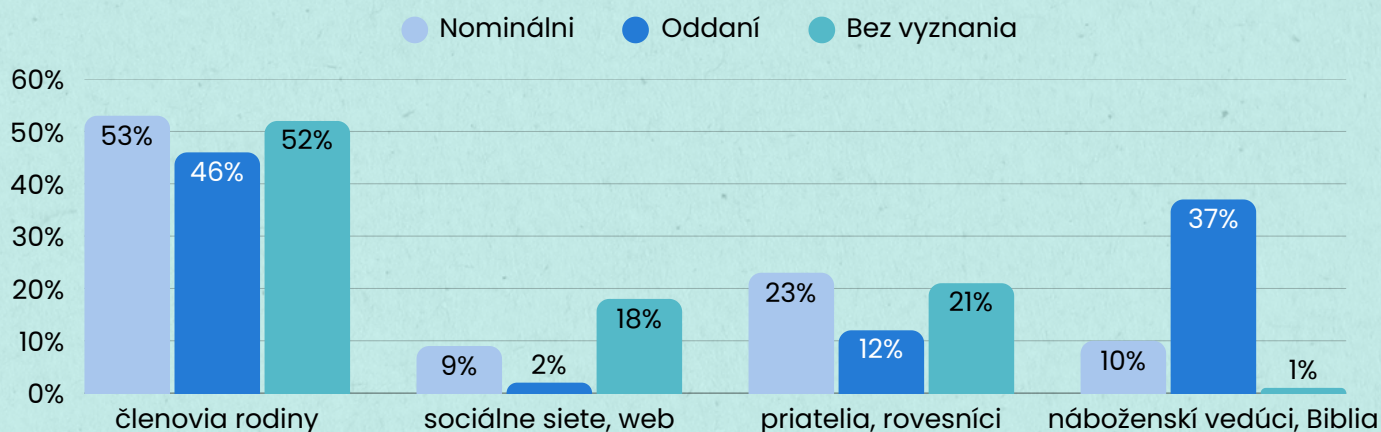
Rodina, priatelia a viera sú najvýznamnejšími zdrojmi pri hľadaní odpovedí na hlboké otázky zmyslu života a morálky. Rodičia a rodina sú na prvom mieste. Naopak, formálne inštitúcie (učitelia, poradcovia) či tradičné médiá (knihy, TV) podľa slov samotných tínedžerov nezohrávajú skoro žiadny vplyv.

Pri porovnaní generácií stojí za povšimnutie **generačný posun v oblasti viery práve pri téme morálky**:

Zatiaľ čo u staršej Gen Z čerpá základy morálky z viery každý štvrtý (**25 %**), u mladšej Gen Alfa je to len **11 %**. Znamená to, že mladšia generácia sa zatiaľ viac spolieha na rodinu a priateľov, alebo sa nad týmito témami ešte hlboko nezamýšľa?

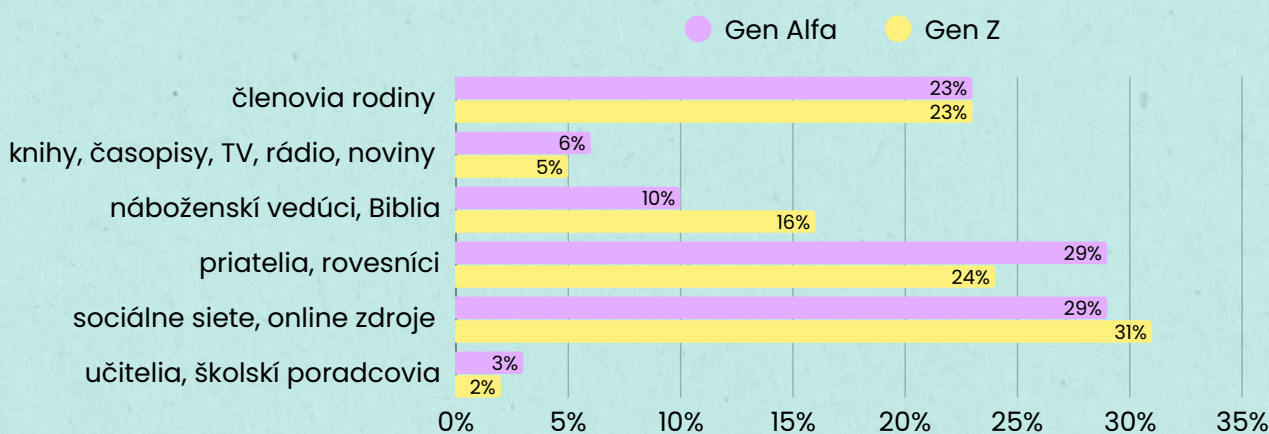
Keď sa na jednotlivé kategórie pozrieme podľa miery náboženskej praxe, vidíme, že pre aktívnych veriacich sú Biblia a vedúci kľúčoví:

Sexualita

„Odkiaľ alebo od koho najviac čerpáš informácie alebo rady o pohlaví, sexualite alebo iných sexuálnych otázkach?“

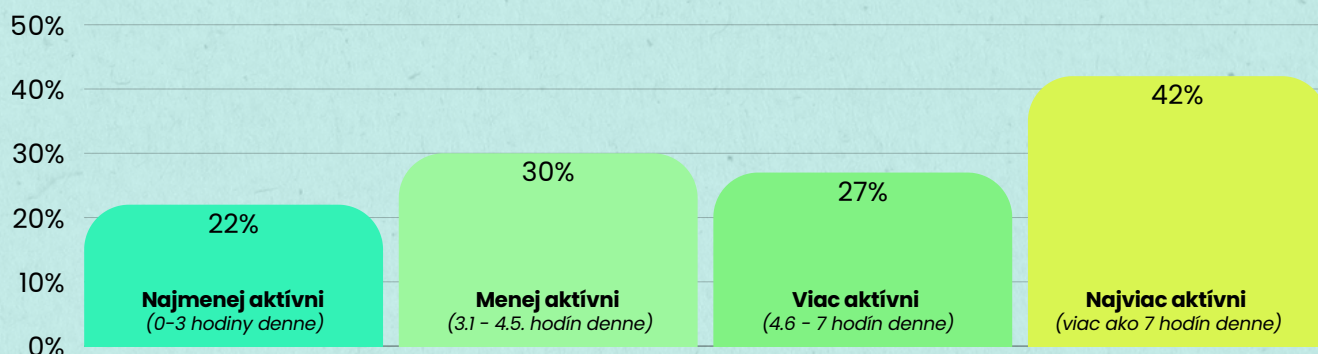
- 1 členovia rodiny **23 %**
- 2 knihy, časopisy, TV, rádio, noviny **5 %**
- 3 náboženský vedúci, Biblia **13 %**
- 4 priatelia, rovesníci **27 %**
- 5 sociálne siete, web, YouTube **30 %**
- 6 učitelia, školskí poradcovia **2 %**

Pri rozhovoroch o sexualite Top 3 stále ostáva, ale hlavné slovo získavajú **sociálne siete (30 %)** s **priateľmi (27 %)**. 155 mladých ľudí (približne každý tretí) z našej vzorky uviedlo, že hlavným zdrojom informácií o sexualite je pre nich internet. Pri porovnaní generácií sa obe skupiny zhodujú, že internet a kamaráti sú hlavným informačným kanálom.

Keď sme dali tému sexuality do súvisu s časom, ktorú mladí reálne trávia pred obrazovkou, potvrdilo sa, že **čím viac času týždeň tráví online, tým viac sa internet stáva jeho primárnym zdrojom odpovedí na intímne otázky.**

Percento mladých, ktorí hľadajú odpovede o sexualite na webe podľa ich dennej aktivity:

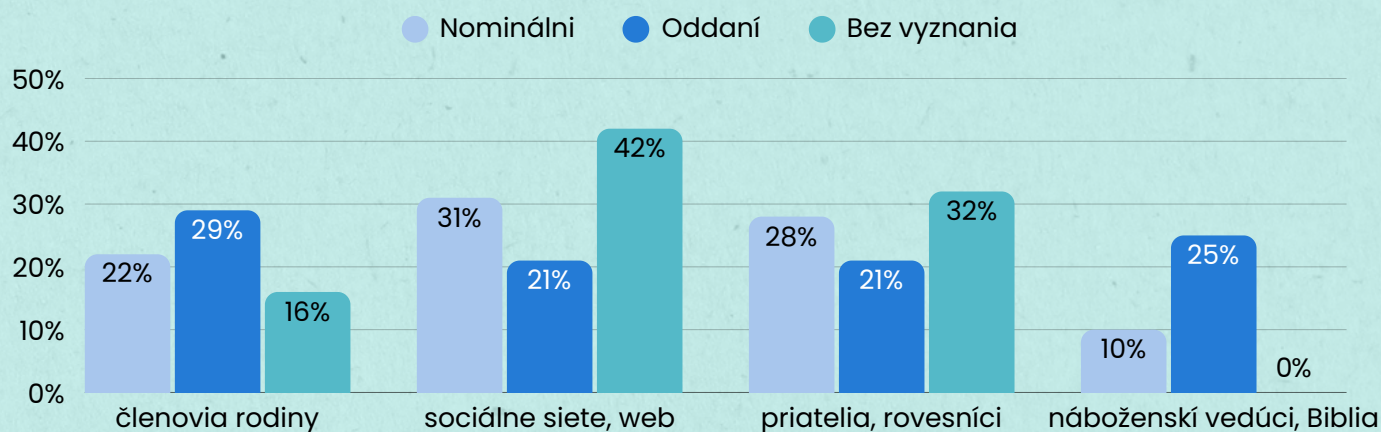

1. Je to tým, že je pre tínedžerov trápne hovoriť o týchto veciach s rodičmi?
Alebo je to rodičom trápne hovoriť o tom so svojimi deťmi?

2. Kde reálne začína sexuálna výchova – zažívaním zdravej intimity, objatí a bozkov od rodičov (a medzi rodičmi navzájom), alebo sledovaním TikToku?

Tento presun k online zdrojom by mohol vysvetľovať aj väčšiu variabilitu názorov na rodovú identitu z predošlej kapitoly. Ak je hlavným učiteľom o tele a sexualite internet, svetonázor mladého človeka sa bude formovať podľa aktuálnych trendov, nie podľa hodnôt rodiny, či komunity. Netvrdíme, že sociálne siete sú zlé. Dôležité je ale to, čo na nich sledujeme.

Aj pri **oddaných kresťanoch** sú sociálne siete na otázky o sexualite v Top 3 (**21%**).
Vďaka živej viere oveľa častejšie hľadajú odpovede aj v Biblii (**25%**) a u rodičov (**29%**).

Nejde len o to vedieť čo „sa patrí“. Živá viera otvára priestor na dialóg.

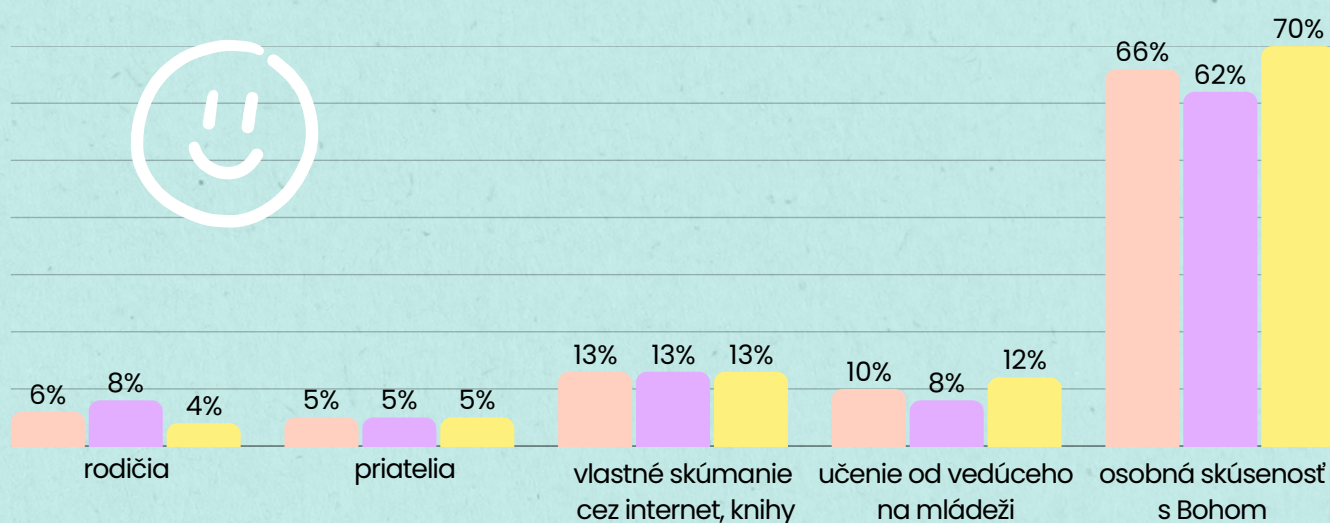

Skúsenosť je neprenosná

Hlasy okolia nám pomáhajú vytvárať si názory, ku koncu dňa sa však aj tak každý človek musí rozhodnúť sám za seba.

„Čo by najpravdepodobnejšie zmenilo tvoj názor na náboženskú vieru?“

● Celá vzorka ● Gen Alfa ● Gen Z

Z grafu vidíme, že informácie a rady môžu prísť od rodičov alebo z webu, ale skutočné presvedčenie sa rodí z osobného zážitku. Pri **Gen Z** je tento dôraz na autentickú skúsenosť s Bohom až **70 %**.

1. Sme pripravení na „nepohodlné“ témy? Ak vieme, že mladí utekajú k sociálnym sieťam pri téme sexuality, dokážeme my ako mentori a rodičia prelomiť ľady a začať tieto rozhovory skôr než algoritmus?

2. Priatelia majú obrovský vplyv (27 % pri sexualite, 19 % pri morálke). Ako investovať do formácie kľúčových mladých lídrov, ktorí budú „dôležitými hlasmi“ pre svojich kamošov v škole?

3. Keďže internet je u každého tretieho hlavným zdrojom informácií o sexualite, učíme mladých v spoločenstvách, ako filtrovať a kriticky hodnotiť to, čo vidia online?

4. Ak vieme, že názor mladých mení hlavne osobná skúsenosť s Bohom, vytvárame na našich strestkách priestor pre stíšenie, modlitbu a stretnutie, alebo len odovzdávame suché fakty?

čo sme zistili...

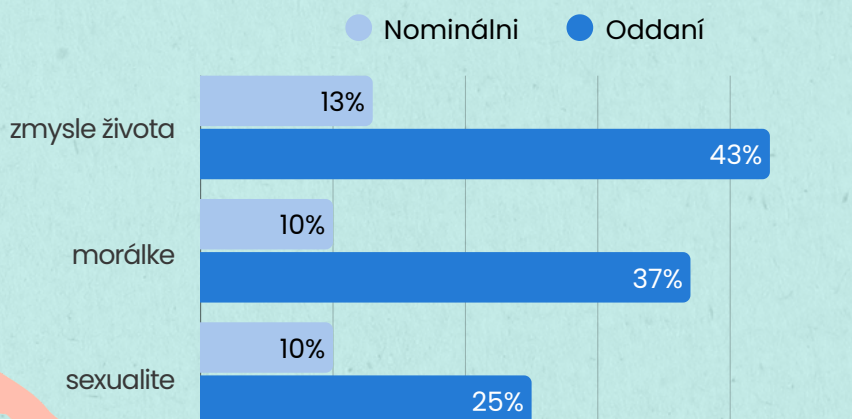

Ked' ide o hlboké otázky zmyslu života a morálky, rodina na Slovensku stále vedie. Formálne inštitúcie (škola) či tradičné médiá (knihy, TV) nemajú podľa mladých takmer žiadny vplyv.

Približne každý tretí tínedžer uvádza, že sociálne siete a internet sú pre neho hlavným zdrojom informácií o sexualite.

Na hĺbke viery záleží. Mladí veriaci, hľadájúci v Biblii alebo u náboženských vedúcich informácie / odpovede o:

Osobné skúsenosti sú hlavným dôvodom, pre ktorý by podľa vlastných slov zmenili svoj názor na náboženskú vieru.

